

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobkyně: **O. S.**, nar. ,
státní příslušnost Ruská federace,
bytem ,
zastoupena advokátem JUDr. Janem Kňourkem,
sídlem Kovanecká 2390/3, Praha 9,

proti

žalovanému: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**,
sídlem Olšanská 2, Praha 3,

za účasti: **A. D.**, nar.,
státní příslušnost Turkmenistán,
bytem ,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 2. 2023, č. j. CPR-40077-3/ČJ-2022-930310-V236,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání osoby zúčastněné na soudním řízení proti rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 31. 10. 2022, č. j. KRPA-135280-26/ČJ-2022-000022-50, jímž byla zúčastněná osobě podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) uložena povinnost opustit území členských států EU a byla stanovena doba k opuštění území v délce 40 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí. Toto rozhodnutí bylo žalobou napadeným rozhodnutím potvrzeno.

2. Žalobkyně namítá, že žalovaný neposoudil uvedenou věc ve všech souvislostech a nevzal v úvahu, že již předchozí rozhodnutí o zrušení pobytu zúčastněné osoby bylo příliš tvrdé, neboť nebylo přihlédnuto k blížícímu se konci podmíněného upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti dle usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 18. 2. 2021. Existence úmyslného trestného činu zúčastněné osoby byla jediným důvodem pro zamítnutí jeho žádosti o prodloužení doby platnosti zaměstnanecké karty. Rovněž se zúčastněná osoba v té době prokázala výpisem z evidence přestupků (výpis z registru řidičů), že nemá žádný záznam ke dni 7. 3. 2022. Vzhledem k hodnocení Obvodního soudu pro Prahu 1 v době, kdy upustil od výkonu zbytku trestu zákazu činnosti spočívajícím v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu, zúčastněná osoba prokázala, že je řádně zaměstnána s pracovní smlouvou na dobu neurčitou. Žalovaný nevzal v úvahu polehčující okolnosti uvedeného případu, dostatečně se nevěnoval principu nenavracení zúčastněné osoby jako cizince z důvodu nejvlastnějšího zájmu dítěte (malého syna v předškolním věku) a principu nenavracení z důvodu zásahu do rodinného života (sdílení společné domácnosti a výchova společného dítěte, ztráta finančního zajištění rodiny). K tomu žalobkyně poukázala na čl. 5 Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES. Zúčastněná osoba popsala z časového hlediska ztíženou možnost (v řádu minimálně šesti měsíců) požádat v místě svého původu o zaměstnaneckou kartu, která ji nebyla v České republice prodloužena. Správní orgán nesprávně a neúplně vyhodnotil možnost zúčastněné osoby vycestovat krátkodobě za účelem podání žádosti o pobytový status v místě domovského státu, neboť se nejedná o krátkodobé vycestování, ale o dobu minimálně šest měsíců odloučení od rodiny, což je v rozporu s nejvlastnějším zájmem dítěte a rodiny pobývajících dlouhodobě v České republice. Správní orgán se dostatečně nezabýval a konkrétně neodůvodnil nepřiměřený dopad na soukromý a rodinný život zúčastněné osoby ve smyslu čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských a základních svobod (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 10 Azs 263/2019-30). Žalovaný se nezabýval silnými vazbami zúčastněné osoby k České republice, ve které žije již od roku 2011 nepřetržitě na základě povolených dlouhodobých pobytů. V roce 2016 vykonala zúčastněná osoba maturitní zkoušku na gymnáziu a jazykové škole, poté studovala na Vysoké škole finanční a správní v letech 2016 až 2019, studium nedokončila. V předchozím řízení o prodloužení zaměstnanecké karty zúčastněná osoba prokázala, že v České republice řádně pracovala. Je nutné přihlédnout k tomu, že mezinárodní situace fakticky z uvedených důvodů znemožňuje zúčastněné osobě požádat o novou zaměstnaneckou kartu vzhledem k jeho občanství ve státě Turkmenistán.

3. Při jednání soudu žalobkyně uvedla, že nejde o krátkodobé vycestování, ale z důvodu administrativních překážek jde o dobu nejméně 1 roku. Jelikož ČR nemá v Turkmenistánu zastupitelský úřad, musel by druh žalobkyně jet do Uzbekistánu na český zastupitelský úřad. Do Uzbekistánu ale potřebuje vízum, které se uděluje jen na krátkou dobu v řádu dnů. Proces registrace u zastupitelského úřadu ČR v Uzbekistánu trvá měsíce, je

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

vypisováno nejvýše 20 míst na zaměstnaneckou kartu, přitom ambasáda žádá výpis z rejstříku trestů. O výpis lze sice požádat na zastupitelstvu Turkmenistánu ve Vídni, ale to také trvá měsíce. Česká ambasáda žádá o superlegalizaci výpisu z trestního rejstříku s apostilou, proto musí žadatel požádat o ověření na ministerstvu vnitra v Turkmenistánu a u zastupitelského úřadu v Uzbekistánu provést superlegalizaci, kdy to zase trvá měsíce. O výpis z rejstříku trestů sice může požádat u zastupitelského úřadu Turkmenistánu ve Vídni, ale to také trvá řadu měsíců. Občan Turkmenistánu, který hodlá ze země vycestovat, musí mít tzv. garanta, který se zaručí, že se vrátí zpět. Syn nastoupil do školky, ovládá český jazyk, neboť se zde narodil, školka je pro něj stresující.

4. Zúčastněná osoba při jednání soudu uvedla, že v Turkmenistánu nebyl mnoho let, studoval v ČR, nemá tam žádné zázemí, ani známé, rodiče vycestovali. Neví, co se v zemi děje. Splnil předpoklady pro podmíněné zastavení zákazu řízení a umožnili mu řídit, neboť to potřeboval k práci. Díky spáchání přestupku nemohl podat žádost o prodloužení zaměstnanecké karty, ale jednalo se o několika týdnů, kdy došlo k podmíněnému zastavení. V Turkmenistánu byl naposledy v roce 2016. V roce 2019 byl jen v Uzbekistánu, kam přicestoval z Gruzie, doklady z Turkmenistánu mu zařídil známý v Turkmenistánu, který už tam nebydlí. I tak to trvalo několik měsíců, odjel v říjnu a vrátil se v dubnu. Dnes lze požádat o potvrzení o beztrestnosti jen osobně v Turkmenistánu (odjel v říjnu a vrátil se v dubnu). Ve správním řízení předložil emailovou korespondenci s turkmenskou ambasádou ve Vídni, dle které superlegalizaci potvrzení beztrestnosti provede české ministerstvo zahraničí, ale to k tomu není oprávněné

5. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

6. Soud ze spisového materiálu zjistil následující skutečnosti.

7. Dne 25. 4. 2022 se zúčastněná osoba dostavila na oddělení MV za účelem vydání překlenovacího štítku. Kontrolou bylo zjištěno, že pobývala na území ČR na základě zaměstnanecké karty s platností do 29. 9. 2021, kdy žádost o její prodloužení byla pravomocně zamítnuta ke dni 9. 2. 2022.

8. Do protokolu o podání vysvětlení druh žalobkyně uvedl, že naposledy vstoupil na území schengenského prostoru dne 1. 7. 2021, kdy cestoval letecky z Turecka na základě cestovního pasu. V Turecku byl na dovolené. Poprvé do ČR přicestoval v roce 2011, od té doby zde pobýval nepřetržitě na základě dlouhodobých pobytů. Od roku 2011 byl v Turkmenistánu asi třikrát, naposledy v roce 2021. Je pravda, že dne 1. 9. 2021 podal žádost o prodloužení zaměstnanecké karty, která byla zamítnuta. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobu, ke které nebylo ke dni podání vysvětlení (25. 4. 2022) rozhodnuto. K legalizaci pobytu učinil to, že se v den podání vysvětlení dostavil ke správnímu orgánu z důvodu vydání překlenovacího víza. Je si vědom svého protiprávního jednání a důsledků z něj plynoucích. K rodinnému stavu uvedl, že je svobodný a má jednoho syna. V ČR žije s přítelkyní, syn i přítelkyně mají na území povolen trvalý pobyt. Asi tři roky sdílí společnou domácnost. Za bydlení platí asi 10 000 Kč měsíčně. Pobytovou adresu hlásil, má označenu domovní schránku i zvonek. V ČR vlastní s matkou společnost zaměřující se na obchod s nemovitostmi, firma není aktivní. V Turkmenistánu nic nevlastní. Jiné vazby zde nemá, jeho matka žije v Rusku. Má finanční prostředky na další pobyt i na vycestování. V současné době nepracuje. V současné době nemůže vycestovat, mohl by vycestovat pouze krátkodobě mimo EU a po zisku pobytového oprávnění se vrátit za rodinou. V roce 2020 řídil vozidlo pod vlivem alkoholu, dostal peněžitý trest a zákaz činnosti na jeden rok.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Dne 23. 4. 2022 byl trest odpuštěn. Vše by již mělo být v pořádku. Překážkou vycestování je skutečnost, že zde má rodinu. V případě vycestování mu v zemi původu ni nehrozí.

9. Rozhodnutím Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy č. j. KRPA-135280-9/ČJ-2022-000022-50, ze dne 25. 4. 2022 byla zúčastněné osobě uložena povinnost opustit území členských států EU podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců se lhůtou k vycestování v délce 40 dní od nabytí právní moci rozhodnutí.

10. Součástí spisu je dále odevzdání věci k projednání přestupku ze dne 25. 4. 2022, dle kterého byl u zúčastněné osoby nalezen ŘP Turkmenistánu, který jevil známky padělaného nebo pozměněného dokladu.

11. Rozhodnutím žalovaného ze dne 29. 7. 2022, č. j. CPR-16641-3/ČJ-2022-930310-V236, bylo rozhodnutí správního orgánu I. st. zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání, neboť se správní orgán I. st. nedostatečně zabýval přiměřeností dopadů vydávaného rozhodnutí do soukromého a rodinného života účastníka řízení, ke kterým by došlo jeho vycestováním.

12. Dne 19. 9. 2022 byl proveden výslech žalobkyně. Mluví česky, je družkou zúčastněné osoby, seznámily se v roce 2015 v Praze, od roku 2018 bydlí ve společné domácnosti, v roce X se jim narodil syn. Bydlí v bytě, který je psán na společnost Ola Company s. r. o., žalobkyně je jednatelkou, společnost se zabývá mimoškolní výchovou a správou nemovitostí. Byt má žalobkyně ve vlastnictví od roku 2015, s přítelem tam bydlí od zmíněného roku 2018. Vycestováním zúčastněné osobě by dle žalobkyně došlo k zásahu do jejího soukromého a rodinného života, protože přítel pomáhá s výchovou syna. Žalobkyně podniká, vycestovat nemůže také proto, že jako Ruska v Turkmenistánu nedostane vízum k pobytu. V době, kdy přítel v ČR pracoval, přispíval na chod domácnosti finančně. V současné době pracovat nemůže, žijí z úspor. Pracoval jako manažer ve firmě. V Turkmenistánu nemá partner žádné zázemí, jeho matka žije v Rusku. Vycestováním by došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého života žalobkyně, partner pomáhá s výchovou syna a finančním zajištěním domácnosti. Žalobkyně vycestovat nemůže, jako Ruska by nedostala vízum, v minulosti to již zkoušela. Musí se starat o syna, který navštěvuje školku v Praze. Přítel v ČR nepáchal žádnou trestnou činnost. Zdravotně je v pořádku. Partner byl v ČR zaměstnán jako manažer ve společnosti, která mu přislíbila, že může znovu nastoupit. Partner v ČR pobýval na základě dlouhodobých pobytů od roku 2011. Studoval zde gymnázium a začal VŠ, kterou nedokončil. Partner dle žalobkyně podá prostřednictvím zástupce žádost o zaměstnaneckou kartu, bude pracovat pro společnost MIRVALD OST s. r. o. Sňatek je možné uzavřít pouze za přítomnosti žalobkyně v Turkmenistánu, kam ale jako Ruska nedostane vízum.

13. Rozhodnutím Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 31. 10. 2022, č. j. KRPA-135280-26/ČJ-2022-000022-50 byla zúčastněné osobě podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců uložena povinnost opustit území členských států EU. Rozhodnutí bylo potvrzeno napadeným rozhodnutím žalovaného.

14. Rozhodnutím Ministerstva vnitra č. j. OAM-62668-17/ZM-2021 ze dne 24. 1. 2022 byla zamítnuta žádost o prodloužení doby zaměstnanecké karty, nebo zúčastněná osoba byla odsouzena za spáchání úmyslného trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky - jízdy motorového vozidla pod vlivem alkoholu (2,14 ‰ alkoholu) k peněžitému trestu 60 000,-Kč a zákazu řízení po dobu 12 měsíců. Dne 20. 4. 2021 došlo

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

k podmíněnému upuštění od výkonu zbytku trestu zákazu řízení se zkušební dobou do 20. 4. 2022. Do doby zahlázení trestu nelze pobytové oprávnění prodloužit.

15. Usnesením Městského soudu v Praze 5 A 23/2022- 20 ze dne 26. 4. 2022 bylo zastaveno řízení o žalobě zúčastněné osoby proti rozhodnutí o zamítnutí prodloužení pobytového oprávnění pro nezaplacení soudního poplatku. Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 18. 5. 2022, sp. zn. 44 T 68/2000 bylo rozhodnuto o osvědčení zúčastněné osoby.

16. Žalobkyně předložila soudu dvě zprávy psycholožky o vyšetření syna. Dle zprávy ze dne 10. 3. 2023 je syn extrémně citlivý, je citově vázán na oba rodiče, enormně k osobě otce (zúčastněné osobě). Jakékoliv odloučení od otce způsobí narušení harmonického vztahu otce se synem a nestabilitu rodinného prostředí. Dle zprávy psycholožky ze dne 27. 6. 2023 na základě prvotního vyšetření dne 10. 3. 2023 a po opakovaných vyšetřeních je u dítěte zaznamenán projev separační úzkosti. Syn je extrémně citlivý, je citově vázán na oba rodiče, zejména k otci, jehož přítomnost vyžaduje i při vyšetření. Odloučení od otce by dítěti způsobilo nadměrný strach a úzkost, separační úzkost by mohla přerůst do separačně úzkostlivé poruchy.

17. Žalobkyně při jednání soudu dne 4. 7. 2023 předložila článek ze 19. 3. 2023 https://www.idnes.cz/zpravy/zahranicni/turkmenistan-cestovani-turecko-viza-omezeni-garant.A230314_101957_zahranicni_kha, dle kterého je nutné k vycestování z Turkmenistánu předložit prohlášení státního zaměstnance jako garanta návratu Turkemana, který hodlá vycestovat. Článek však uvádí, není zřejmé, zda se opatření týká nejen vycestování do Turecka, kde byl dříve bezvízový styk, ale také vycestování do jiných zemí.

18. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), přičemž při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.

19. Soud úvodem konstatuje, že žaloba byla podána žalobkyní, partnerkou cizince, kterému byla uložena povinnost opustit území. Podstatou žaloby je námitka, že napadené rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně a jejich společného syna, narozeného v roce X. Jelikož žalobu podala družka cizince, jemuž byla uložena povinnost vycestovat, není oprávněna namítat ochranu práv zúčastněné osoby, neboť taková práva žalobkyni nesvědčí, jde o práva zúčastněné osoby. Například nemůže být předmětem řízení námitka, že se zúčastněná osoba nemá fakticky kam vrátit z důvodu ztráty rodinného zázemí v zemi původu a věku, ve kterém zúčastněná osoba vycestovala poprvé do ČR. Obdobně je sporné, zda je žalobkyně oprávněna namítat okolnosti týkající se přímo zúčastněné osoby - asimilace zúčastněné osoby v ČR a doba předchozího pobytu, důvod ukončení pobytového oprávnění, její pracovní možnosti. Žalobkyně je nejen družkou zúčastněné osoby, ale i matkou jejich společného nezletilého dítěte, proto je oprávněna účinně namítat nepřiměřený zásah do svého rodinného života i rodinného života jejich dítěte.

20. Podle § 50a odst. 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců *rozhodnutí o povinnosti opustit území členských států Evropské unie policie vydá cizinci, který není držitelem platného*

oprávnění k pobytu vydaného jiným členským státem Evropské unie a na území pobývá neoprávněně, u něhož nebyly shledány důvody pro zahájení řízení o správním vyhoštění.

21. K povaze institutu opatření o povinnosti opustit území se Nejvyšší správní soud vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 30. 4. 2020 č. j. 9 Azs 54/2020-32 takto: „Opatření o povinnosti opustit území (§ 50a) bylo do zákona o pobytu cizinců zavedeno zákonem č. 427/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zákon č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, (zákon o azylu), a další související zákony. Podle důvodové zprávy se rozhodnutím dle § 50a uvedeného zákona „deklaruje neoprávněný pobyt cizince na území a ukládá povinnost opustit ve stanovené době území České republiky, aniž by za neoprávněný pobyt byla cizinci stanovena sankce v podobě zákazu vstupu“. Jak konstatoval NSS v rozsudku ze dne 24. 10. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018 - 35, rozhodnutí o povinnosti opustit území je „v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývající na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu“. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných případech, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území České republiky.“

22. V posuzované věci se žalovaný dostatečně vypořádal s přiměřeností napadeného rozhodnutí, pokud jde o jeho dopady související s vycestováním partnera žalobkyně. Z hlediska žalobkyně je rozhodné, zda by mohl být její nebo synův soukromý a rodinný život v případě vycestování partnera žalobkyně nepřiměřeně zasažen.

23. Správní orgány se zabývaly posouzením skutečnosti, zda by mohlo dojít k nepřiměřenému zásahu do rodinného či soukromého života partnera žalobkyně a jeho rodiny. Správní orgán I. stupně se zaobíral soukromými, rodinnými, ekonomickými a dalšími poměry, ale jejich relevanci správně neshledal. Podle ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *správní orgán při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.* Správní orgán prvního stupně provedl výslech partnera žalobkyně a následně po zrušení prvního rozhodnutí i žalobkyně samotné, přičemž žalobkyni položil řadu otázek směřujících k objasnění skutečností relevantních pro objasnění projednávané věci. Jak vyplývá z rozhodnutí správního orgánu I. stupně, partnerům byly v rámci výslechu kladeny otázky směřující ke zjištění skutečností s odkazem na jejich rodinné, ekonomické, kulturní a sociální vazby na území České republiky a Evropské unie.

24. Správní orgán I. st. ve svém rozhodnutí uvedl, že nikterak nezpochybňuje existenci partnerského vztahu. Poukázal na sdělení partnera žalobkyně, který při podání vysvětlení sdělil, že může krátkodobě vycestovat za účelem vyřízení oprávnění. Dále zmínil, že opatření dle § 50a zákona o pobytu cizinců představuje vůbec nejmírnější možné řešení, jakým mohlo být v případě partnera žalobkyně postupováno. Než se partner opět vrátí, může péči o syna zajišťovat žalobkyně. Finančně podporovat může partner rodinu i ze zahraničí. Z cestovního dokladu je zřejmé, že partner žalobkyně cestoval do

Turkmenistánu již třikrát, může tedy znovu krátkodobě vycestovat. Správní orgán I. st. neshledal problém v tom, že by cestoval pouze partner, pokud by žalobkyně nemohla v Turkmenistánu získat vízum. Rodina může být například v telefonickém kontaktu. Po získání pobytového oprávnění se může partner žalobkyně za rodinou opět navrátit. Případné řešení může být také to, že bude rodina žít v místě, kde budou mít všichni členové povolen pobyt. Podle správního orgánu I. st. samotná existence rodinných vazeb ani citové vztahy nemohou být důvodem pro shledání nemožnosti vycestování cizince dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Pro partnera žalobkyně i celou rodinu bude dle správního orgánu I. st. nejvhodnější právě cesta vycestování partnera a jeho následný návrat a další pobyt již s pobytovým oprávněním.

25. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že neoprávněný pobyt partnera žalobkyně na území ČR byl od 11. 4. 2022 do 25. 4. 2022, respektive skutečně od 10. 2. 2022 do 25. 4. 2022, neboť se cizinec nedostavil pro vydání výjezdního příkazu. Poukázal na absenci pobytového oprávnění partnera žalobkyně k pobytu v ČR a uvedl, že ten o toto přišel v důsledku svého protiprávního jednání. V případě, že bude chtít partner i nadále v ČR pobývat, je nezbytné, aby si k tomu vyřídil nové oprávnění. Dle žalovaného byl správním orgánem I. st. dostatečně a adekvátně posouzen dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Dle žalovaného nemusí rodina nutně pobývat pouze v ČR, k pobytu se nabízí i další státy. V případě odloučení od rodiny může být rodina v telefonickém kontaktu. Situace rodiny může být sice dle žalovaného dočasně vycestováním partnera ztížena, nicméně je možné tuto situaci zvládnout. Partner by v ČR nemohl vykonávat finanční činnost, naproti tomu může rodinu finančně podporovat ze zahraničí. Žalovaný nenalezl nepřekonatelné překážky, které by bránily vycestování partnera.

26. Žalovaný nastínil možnosti řešení situace zúčastněné osoby, která má možnost vycestovat a požádat o pobytový status pro území ČR, nebo území jiného státu EU, žádat může o krátkodobé vízum, dlouhodobé vízum či povolení k dlouhodobému pobytu, přičemž po splnění podmínek se může opětovně vrátit na území ČR. Vyřízení krátkodobého víza bylo rychlejší. Byť žalobkyně poukázala na to, že z důvodu občanství k Ruské federaci nemůže získat do Turkmenistánu vízum, není vyloučeno, že by se rodina mohla případně, třeba i krátkodobě, usadit v některém jiném státě.

27. Co se týče zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně se zřetelem k ochraně zájmů dítěte, soud uvádí, že nepřiměřenost zásahu neshledal, závěry správních orgánů považuje v tomto ohledu soud za přezkoumatelné a opírající se o dostatečně zjištěný skutkový stav, kdy byly správními orgány zohledněny veškeré zjištěné a účastníky řízení sdělené skutečnosti. Aby bylo možné shledat nepřiměřený dopad rozhodnutí do soukromého a rodinného života, musí se jednat o skutečně výjimečný případ. Soud v této souvislosti poukazuje na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 4. 2021, č. j. 1 Azs 43/2021 – 32. Ten v něm uvedl, že: „*Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby, proto automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Nepřiměřený zásah bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR.*“ V nyní posuzované věci dle soudu ze skutkových zjištění neplyne, že by situace rodiny žalobkyně byla natolik výjimečná, aby bylo možné shledat nepřiměřenost. Vycestováním partnera žalobkyně sice nepochybně dojde k zásahu do života rodiny, soud se však shodně s žalovaným domnívá, že se bude

jednat o zásah přiměřený a odpovídající dané situaci. Správními orgány byl řádně zohledněn i nejlepší zájem dítěte, tj. zájem syna.

28. Partnerovi žalobkyně byla uložena povinnost opustit území, která představuje nejmírnější možné opatření, jaké vůbec lze v obdobných situacích uložit, na což bylo poukázáno i správními orgány. Partner žalobkyně při opětovném návratu do ČR nebude nijak postižen, bude moci zde znovu legálně pobývat.

29. Přestože jde o rodinu s malým dítětem, soud neshledal výjimečnost situace rodiny. Syn navštěvuje mateřskou školu, žalobkyně podniká. Vycestováním partnera dojde nepochybně k faktickému dočasnému odloučení od partnerky a syna, což může představovat dočasné ztížení situace rodiny ve smyslu, že se partnerka bude muset starat o syna po tuto dobu pouze sama a taktéž bude muset sama řešit chod domácnosti včetně řešení finanční stránky. Dané však dle soudu nepředstavuje nikterak výjimečný zásah, neboť se bude jednat o dočasný stav, byť v řádů měsíců. Žalobkyně je schopná zajistit po dobu dočasné nepřítomnosti partnera péči o syna i běžný chod rodiny. Žalobkyně není finančně, ani fakticky závislá na péči od zúčastněné osoby, naopak v důsledku zániku pobytového oprávnění zúčastněné osoby je to žalobkyně, kdo hradí náklady rodiny, neboť tímto současně pozbyla zúčastněná osoba oprávnění pracovat. Žalobkyně ovládá český jazyk, podniká zde, bydlí v bytě, který vlastní prostřednictvím obchodní společnosti. Citová vazba mezi žalobkyní a zúčastněnou osobou sama o sobě není okolností, ke které by měl správní orgán, tedy ani soud přihlížet, neboť udělením dočasného pobytového oprávnění cizinci (zde zúčastněné osobě) mu nevzniká legitimní oprávnění, že mu bude pobyt prodloužen i po uplynutí doby pobytového oprávnění, přičemž v této věci pobytové oprávnění zúčastněné osobě zaniklo v důsledku jeho protiprávního jednání.

30. Otázkou hodnocení nejlepšího zájmu dítěte v rámci posuzování přiměřenosti rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a zákona o pobytu cizinců se soudy již opakovaně zabývaly. V rozsudku č. j. 5 Azs 404/2019-28 Nejvyšší správní soud konstatoval, že pokud se takové rozhodnutí dotýká nezletilých dětí, v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva k výkladu čl. 8 Úmluvy je nutno zohledňovat nejlepší zájem dítěte (srov. též citovaný rozsudek č. j. 6 Azs 313/2020-40, dále rozsudky Evropského soudu pro lidská práva ze dne ze dne 14. 1. 2016, Mandet proti Francii, č. 30955/12, a ze dne 18. 10. 2006, Ünér proti Nizozemsku, č. 46410/99). To však neznamená, že by takový zájem musel vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem. Povinnost zohledňovat nejlepší zájem dítěte znamená nezbytnost posuzovat, zda příslušné správní orgány a soudy skutečně věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte a případným konkurujícím veřejným zájmem a zda tuto úvahu ve vydaných rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily (srov. citovaný rozsudek č. j. 1 Azs 43/2021-32). Jakékoliv rozdělení rodičů a dětí je zásadním zásahem do života dítěte, nelze však připustit, aby obecně přítomnost dítěte na území ČR byla bez dalšího překážkou pro vycestování cizince, neboť by tím byla popřena pravomoc státu určit pravidla pobytu cizinců.

31. Žaloba na prokázání intenzity zásahu do zájmu dítěte předložila zprávu psychologky, dle které je syn vázán k zúčastněné osobě natolik, že v případě odloučení od zúčastněné osoby by u syna mohla vzniknout porucha separační úzkosti. Jedná se o nové tvrzení, neboť ve správním řízení účastníci netvrdili, že by syn měl nějaké obtíže. Soud nejdříve posoudil, zda v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. je oprávněn přihlídnout k této nové skutečnosti. Se zřetelem k ochraně zájmu nezletilého dítěte soud dospěl k závěru, že je povinen

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

k této novotě přihlédnout. První zpráva psychologky se shoduje se dnem podání žaloby. Pokud ve správním řízení nebylo tvrzeno, že syn je na zúčastněnou osobu zásadně citově vázán, resp. že jeho psychický stav vyžaduje přítomnost zúčastněné osoby, musí soud konstatovat, že vztah žalobkyně, zúčastněné osoby a syna je obdobný, jako vztah jiných milujících rodičů a jejich dětí, kdy možnost odloučení rodiče od dítěte je zásadním zásahem do života dítěte, neboť jeho rodič je pro něj pevnou součástí jeho života. Z časové posloupnosti je zřejmé, že synovi byla možnost odloučení od otce již sdělena, a proto reaguje jako každé dítě s dobrým rodinným zázemím, kterému je sděleno, že některého z rodičů dlouho neuvidí. Soud nijak nezlehčuje stav syna účastníků, ale bez ohledu na stanovisko psychologky v něm neshledává výjimečnost posuzované věci. Syn účastníků je v situaci, ve které se nachází velké množství dětí, u kterých došlo k odloučení rodičů, kdy, jak výše uvedeno, cizinci-rodiči nevzniká legitimní očekávání na prodloužení jeho dočasného pobytového oprávnění, přičemž to bylo jednání zúčastněné osoby, které způsobilo zánik jejího pobytového oprávnění. Je na rodičích, aby synovi pomohli se se situací vyrovnat, kdy lze poukázat na možnost kontaktu prostřednictvím telefonu či internetu.

32. Soud se ztotožňuje se závěrem žalovaného ohledně možností zúčastněné osoby se vrátit na území v ČR pouze částečně. Lze přisvědčit, že možnosti zúčastněné osoby přicestovat zpět do ČR nelze omezit pouze na pobytové oprávnění dle zaměstnanecké karty, jejíž udělení je na zastupitelském úřadě ČR výrazně limitováno. Zúčastněná osoba může zpět vstoupit na území ČR i na základě jiných pobytových oprávněních, resp. pobytového oprávnění do jiné země EU, ale vždy se bude jednat o dočasné pobytové oprávnění (soud pomíjí absenci možnosti kontroly dočasného pobytu dle víza do jiné země EU). Zároveň nebylo nijak žalovaným osvědčeno, že by možnosti získat jiné pobytové oprávnění byly flexibilnější co do doby vyřízení, než jak tvrdili účastníci. Soud poukazuje na rozdíly v tvrzení, kdy ve správním řízení byla tvrzena doba řízení v délce 6 měsíců, v soudním řízení již žalobkyně tvrdí 12 měsíců. Vzhledem k absenci tvrzení žalovaného o konkrétních možnostech získat pobytové oprávnění má soud za to, že doba vyřízení pobytového oprávnění může přesahovat 6 měsíců. Což je doba, se kterou právní institut opuštění území podle § 50a zákona o pobytu cizinců nepočítal, má-li jít o *nejmírnější opatření*. Přicestování zúčastněné osoby zpět do ČR však soud nepovažuje za vyloučené, žalobkyní předložený článek na idnes.cz se zjevně týkal bezvízového cestování (např. do Turecka), přičemž práva má cizinec primárně vůči své zemi původu, administrativní komplikace při vycestování v důsledku poměrů v zemi původu tak nemohou mít natolik silnou relevanci, aby odepřely oprávnění České republiky regulovat pobyt cizinců. Jakkoli je doba možného odloučení dlouhá, soud považuje za rozhodné, že zúčastněná osoba ztratila pobytové oprávnění v důsledku svého protiprávního jednání a pro marné uplynutí lhůt ztratila i možnost vyřešit pobytové oprávnění v ČR, kromě možnosti požádat o prominutí osobního projednání pobytové žádosti na zastupitelském úřadě bude zúčastněná osoba povinna vždy vycestovat a v případě pobytu pro ČR požádat na zastupitelském úřadě v Taškentu. Soud neshledává podmínky pro udělení víza za účelem strpění pobytu, ani nenalézá jinou možnost pobytu zúčastněné osoby v ČR kromě již uvedeného vycestování a znovu požádání o pobytové oprávnění. Pokud by soud připustil, že překážkou ve vycestování ve smyslu § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců je bez dalšího pobyt dítěte na území ČR, potom by taková překážka mohla být relevantní do doby zletilosti dítěte. V takovém případě by postavení cizince s dítětem bez pobytového oprávnění bylo z hlediska práva k pobytu natolik silné, že by bylo možné hovořit o

popření řízení o prodloužení pobytového oprávnění, neboť přítomnost dítěte na území ČR by konzumovalo veškeré podmínky pro splnění prodloužení pobytu. Tomu však tak není, proto zákon předpokládá zásah soudu pouze ve výjimečných situacích. Soud uznává, že jakkoli se zúčastněná osoba dopustila trestného činu, ke dni rozhodování žalovaného se osvědčila, proto se na ni hledí, jako by nebyla odsouzena, v ČR je částečně asimilována, jakkoli v rámci své ruskojazyčné komunity, podílí se na péči o malé dítě a přitom doba odloučení by přesáhla 6 měsíců, přesto soud nenalezl zákonem požadovanou výjimečnost, kterou by hledal „na straně“ dítěte, jehož péči i bez přítomnosti zúčastněné osoby zajistí žalobkyně.

33. K námitce o nepřiměřené tvrdosti neprodloužení pobytu soud uvádí, že předmětem rozhodování nebylo posuzování žádosti o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty.

34. Jak výše uvedeno, soud neshledal v postupu, resp. v odůvodnění správních orgánů pochybení, zájem dítěte byl zohledněn, ostatně byl důvodem pro zrušení předchozího rozhodnutí o povinnosti vycestovat.

35. Ze shora uvedených důvodů soud proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

36. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, proto jí právo na náhradu nákladů řízení nenáleží. Žalovanému náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze 12. 7. 2023

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.